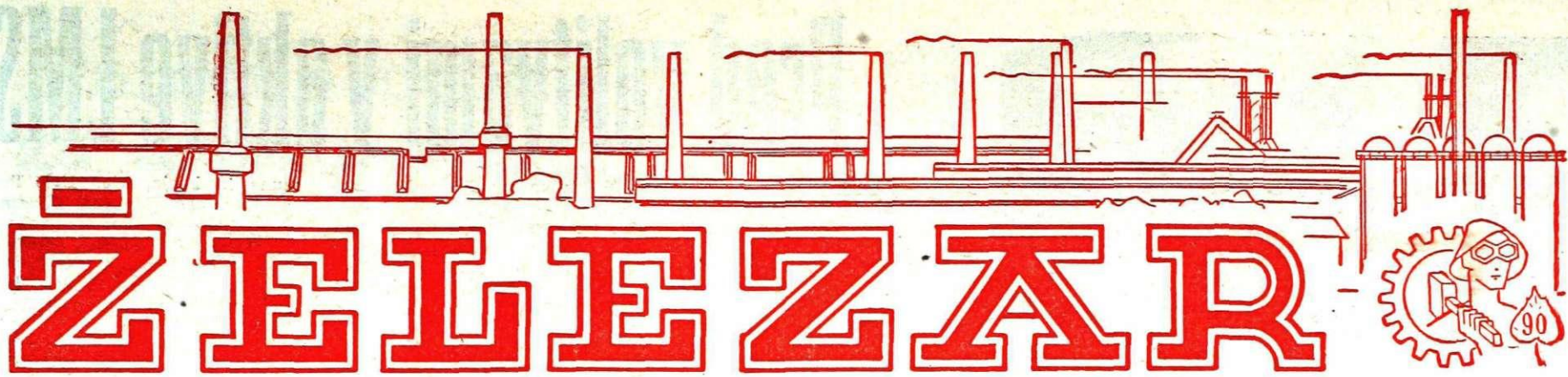

ŽELEZAR

JESENICE, 15. OKTOBRA 1959
13. ŠTEVILKA I. LETNIK

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

Elektrodelavnica v avgustu Uspehi štirih mesecev

555 točk

Proti vsakemu pričakovanju smo v avgustu dosegli pri tekmovanju najboljše uspehe. Visok odstotek odsotnosti zaposlenih v sezoni dopustov ter izredno lep uspeh v tekmovanju je dokaz, da je medobratno tekmovanje razgibalo celotni kolektiv. Drugo presenečenje, ki ga zasledimo v rezultatih za mesec avgust, je brez dvoma v tem, da je prvo mesto dosegel

avgustu. Tudi bolovanje do sedem dni in izgubljeni dnevi zaradi nezgod so v primeru z letom 1958 manjši, prvi za 51 dni, drugi pa za 126 dni. Red in čistoča pa je boljše napram mesecu maju letošnjega leta za 56 točk.

Lahko smo zadovoljni z doseženimi skupnimi uspehi, obrati pa naj v tekmovanju za prvo mesto temeljito analizirajo posamezne točke ter vzroke, ki zavirajo še boljši uspeh. Le tako bodo lahko odpravili slabosti, ki preprečujejo še boljši uspeh.

medobratnega tekmovanja

Štirje meseci tekmovanja so za nami. Za večino obratov je bilo tekmovanje zelo uspešno in so dosegli zelo lepe uspehe. Nekaj obratov pa je bilo manj uspešnih. Rezultati pa, ki jih bomo prikazali, bodo diagocen podatek za vsakogar, da si bo lahko v bodoče iskal morda

boljše mesto. Najboljši obrati po vrstnem redu so v prvem štirimesečju naslednji:

1. Elektro peč in šamotarna 760
2. Žična valjarna 651
3. Livarne 604
4. Elektro delavnica 568
5. Hladna valjarna 561
6. Martinarna 544
7. Promet 525
8. Javornik I. 492
9. Žičarna 490
10. Žebljarna 452
11. Cevalna 409
12. Plavž 397
13. Energija 388
14. Valjarna 236
15. Mehanična delavnica 213
16. Javornik II. 135
17. Javornik III. 101
18. Elektrodni oddelek 98
19. Konstrukcijska del. 33
20. OTK 6
21. Transport — 8
22. Jeklovlek —184
23. Gradbeni oddelek —223

Iz rezultatov je razvidno, da je večina obratov več ali manj, toda v stalnem napredku. Prehod v kvaliteto naših proizvodov se v večji ali manjši meri javlja vseh proizvodov. Ni pa to dovolj, ker moramo v tej smeri naprej in naj tudi medobratno tekmovanje poveča medsebojne napore pri ustvarjanju več in boljše proizvodov. Prizadevanje vidimo tudi pri pokazateljih storilnosti, kjer pa je z večjo mero dobre volje in prizadevanja treba doseči še več. S pravnimi organizacijskimi ukrepi se bomo počasi približali in dosegli v naši Železarni evropski nivo, kar je tudi osnovni pogoj za nadaljnje izboljšanje standarda in življenjskih prilik. Poleg tega pa se moramo zavedati, da se nahajamo na severozapadu naše države, morda najbolj oddaljeni od ležišč surovin od vseh naših železarn in da bo treba mnogo truda, da bomo mogli konkurirati našim sorodnim podjetjem, ki imajo morda ugodnejše pogoje pri surovinah in svojih proizvodnih sredstvih. Zavedamo pa se, da imamo množico pridnih rok, sposobnih delavcev in dobrih strokovnjakov, kar je največji kapital, ki nam zagotavlja tudi v ostrejši konkurenci primerne uspehe. Ob teh mislih naj bi vsak posameznik le storil svoje, da ne bomo pričeli ugotavljati, da nas drugi preraščajo. Dokler bodo rezultati pozitivni in boljši kot leta 1958 ter v stalnem porastu, smo lahko zadovoljni. Nikakor pa ne smemo dovoliti, da bi katerikoli obrat opešal in odstopal od lanskega leta, saj ne sme biti nikomur vseeno, da bi bil slabši kot pa je povprečje leta 1958.

Pozivamo vse obrate in oddelke, da bolj poostrijo tempo tekmovanja, da povečajo skrb za še boljše izpolnjevanje zahtev, ki nam jih postavlja tekmovalni razpis, tako da bomo po 6. mesecih tekmovanja za beležili še večji uspeh kot dosedaj. Prav tako pa poskrbimo, da ne bo nobenega obrata več, ki bi imel negativne točke v katerikoli panogi tekmovanja, s katerimi bi ogrožali vrednost tekmovanja.

Naše načelo v borbi za še lepšo bodočnost naj se pokaže v še večjem elanu, od vodilnega kadra do slehernega delavca pri delu, s katerim bomo omogočili nadaljnje povečevanje storilnosti ter ne nazadnje povečanje osebnega dohodka, od katerega končno živimo.

Vse sile za tekmovanje!

Komisija za organizacijo medobratnega tekmovanja

DOSEŽENI USPEH V TEKMovanju ZA MESEC AVGUST 1959

	Plavž	Martinarna	Elektro peč	Žična valjarna	Javornik I.	Javornik II.	Valjarna 2400	Želovlek	Hladna valjarna	Žičarna	Cevalna	Žebljarna	Elektrodni odd.	Livarne	Šamotarna	Elektro delav.	Javornik III.	OTK	Promet	Transport	Energija	Mehanična del.	Konstrukcijska del.	Gradbeni odd.
Produktivnost (kg/h moka %)	+162+245+150	+128+162	+108+122	+248+146	+125+83	+72+202	+200+532	15+33	98	7+170	34	73	40											
Izkoriščanje obrat. časa %	-45	12+104	-168	28	17	52	31	40	7+13	26	-245	30	22	12	43	32	55	-104	-107	28	45	43		
Racionaliz. in novot. predlogi (št.)				+5		+5													+10			+5		
Zmanjšanje bolov. do 7 dni (dni)	-1	20	4	3	22	2	16	4	1	8	2	8	12	7	4			2	3	6	12	5	6	9
Zmanjšanje nezgod (dni)	+2	4	2	2	7	16	6	5	2	4	3	5				+9	1	1	1	8	20	1	4	7
Red - čistoča v obratu	+15	7	9	4	18	10	15	18	13	4	15	13	15	17	17	10	10	10	8	10	13	12	17	7
Skupaj točk:	+33	+280	+269	31	+242	83	87	64	+220	+145	+155	+127	-165	+256	+252	+555	47	10	+166	65	63	7	7	77

kolektiv elektro delavnice, ki mu je uspelo zbrati kar 555 točk. Veliko točk je vzdrževalni obrat dosegel z visoko obratovanimi uslugami. Čeprav te usluže slonijo na subjektivnih ocenah, vendar kažejo določen uspeh in prizadevanje celotnega kolektiva. Prav tako pa je to tudi dokaz, da je odnos med proizvodnimi in vzdrževalnimi obrati prilično vsklajen.

Posebno razveseljiv je skupni uspeh v disciplini produktivnosti, saj nam je samo v tej točki tekmovanja uspelo zbrati kar 2510 pozitivnih točk, kar nam predstavlja 25,1 odstotka povečanje produktivnosti na uro in moža v primeri s povprečjem leta 1958. Slabše je v disciplini izkoriščanja koledarskega časa, ki pa gre predvsem na račun remontov v mesecu

Poročilo centra za izobraževanje na 19. seji

Dne 30. septembra 1959 je imel UO naše železarne svojo 19. redno sejo. Na tej seji je UO razen rednih točk pregledal še, kako so bili izvedeni sklepi od 1. do 19. seje. Poslušal je poročilo komisije za oddajanje stanovanj in pa poročilo o stanju v Centru za izobraževanje in MIS.

Poglejmo nekaj važnih sklepov, ki so bili na tej seji sprejeti:

S poročilom komisije za oddajanje stanovanj se je UO strinjal in odobril način njenega dela. Da bi bilo delo te komisije še bolj uspešno, je UO do-

ločil, da se rešijo še naslednja vprašanja:

— skliče naj se ožji sestanek komisije, kateremu bodo prisostvovali še glavni direktor, sekretar, predsednik UO, predsednik DS ter predstavnik Obč.

— potrdi se način točkovanja stanovanjske komisije za tiste prosilce, ki nimajo stanovanj;

— važnosti delovnega mesta v Železarni naj se pri sedanjih delitvi še ne upošteva, pač pa bo komisija izdelala predlog, kako

Kolektivu Železarne Jesenice

Jesenice, 2. oktobra 1959.

Ob priliki 50-letnice sem prejel od obratnih kolektivov in posameznikov toliko čestitk, da se mi je težko vsakomur posebej zahvaliti. Zato izrekam s tem svojo najiskrenejšo zahvalo in želim, da pri našem skupnem delu za korist kolektiva Železarne Jesenice najdemo tudi v bodoče odkrito in pristrčno medsebojno sodelovanje.

Srečno!

Ing. MATEVŽ HAFNER

ljudskega odbora, z namenom, da se rešijo skupna stanovanjska vprašanja;

— zamenjava stanovanj iz blokov v stolpnice se lahko dovoli samo, če gre v korist stanovanjskega sklada;

— postopoma se vzamejo v obzir tudi tisti prosilci stanovanj izven naše občine, ki živijo ločeno in so zaposleni pri nas nad 10 let, nimajo premoženja in so vezani samo na delo v Železarni,

naj bi se te v bodoče uveljavljalo preko točkovnega sistema;

— po razdelitvi stanovanj v stolpnice bo komisija začela obravnavati tudi ostale prošnje;

— v delitev stanovanj preko komisije se vključijo tudi garsonjere.

Upravni odbor je sprejel tudi poročilo o stanju v Centru za izobraževanje in ugotovil naslednje:

— za začetek šolskega leta (Nadaljevanje na 3. str.)

Jeseniška razglednica

Predstavniki mladinskih organizacij s tov. Miko Tripalom (tretji od leve) na proslavi v Završnici

Mika Tripalo na Jesenicah

Po zborovanju v Završnici, ki nam ga je pokvarilo vreme, je prišel predsednik NOJ tovariš Mika Tripalo tudi na Jesenice.

V ponedeljek je bil v Kazini pogovor z mladinskimi in partijskimi funkcionarji ter predstavniki družbenega upravljanja. Tov. predsednik se je zanimal za delo mladinske organizacije na Jesenicah in v Železarni. Posebno pa so ga zanimala vprašanja družbene prehrane, stanovanj za mlade ljudi, itd. Precej se je govorilo o vzgoji kadrov. Zanimal se je za vajeniško mladino in za delo srednje tehnične šole.

Po tem pogovoru so mu mladinci iz Železarne podarili lepo šatuljo, narejeno v gorenjskem stilu.

Po razgovoru si je predsednik NOJ tov. Mika Tripalo s predstavniki mladinskih organizacij iz ljudskih republik Makedonije, Hrvatske in Slovenije in dvema predstavnikoma slovenske mladine na Koroškem, ogledal naš muzej. Nato pa so si ob spremstvu glavnega direktorja ing. Matevža Hafnerja in tov. ing. Vinka Čizmana ogledali jeseniške in javorške obrate.

Po tem ogledu so se gostje odpeljali v Kranjsko goro, kjer so si ogledali žičnico Vitranc, od tam pa so šli na Vrščič. Vsi so bili navdušeni nad gorenjskimi lepotami. Na tej poti sta jih spremljala tov. Roman Tržan, predsednik LMS Jesenice in tov. Janez Čuden, predsednik

TK LMS Železarne Jesenice. Na Vrščiču, kjer so se tudi poslovili, se je tov. Tripalo zahvalil za prijeten sprejem in izkazano pozornost, ki so je bili deležni ob priliki obiska na železarskih Jesenicah.

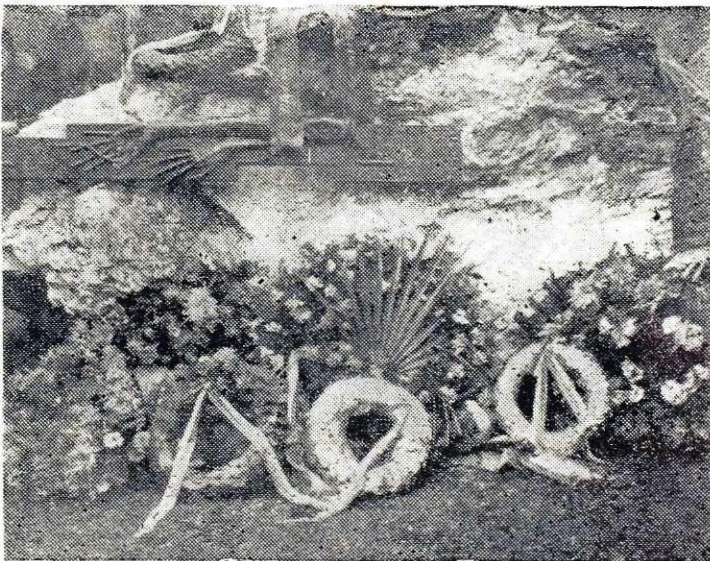
Stefek Nemec

Proslava v Završnici

V jubilejnim letu, ko praznujemo 40. obletnico SKOJ in druge pomembne praznike, se je v soboto, dne 26. septembra začela proslava pod Stolom v Završnici. Za pričetek proslave smo v soboto popoldne odkrili spominsko ploščo prvemu sekretarju SKOJ, Dragoljubu Milovanoviću. Dragoljub Milovanović se je smrtno ponesrečil 1922. leta, ko se je vračal preko meje z Dunaja in prinašal nove vesti o sestanku mladinskega komiteja balkanskih narodov oziroma CK KPJ. — Odkritju spominske plošče so prisostvovali poleg velike množice mladine iz vseh krajev naše države tudi visoki politični predstavniki: predsednik CK LMJ Mika Tripalo, član IK CK ZKS tov. Boris Zihel, sekretar OK ZKS Franc Popit in številni predstavniki množičnih organizacij. Ploščo je odkril član CK ZKS Mile Klopčič in v svojem govoru opisal delo mladega revolucionarja Milovanoviča ter

govoril o njegovi tragični smrti v naših planinah.

Tov. Franc Treven, predsednik občinskega ljudskega odbora Jesenice je v imenu občine sprejel spominsko ploščo v trajno varstvo. Po odkritju te plošče so morale zaradi slabe-

Spomenik, prvemu sekretarju SKOJ Dragoljubu Milovanoviću, odkrit v Završnici, ponazarja njegovo veliko delo

ga vremena odpasti razne prireditve ob tabornih ognjih. Tako je veliko ljudi odšlo na svoje domove. Mladi taborniki in planinci pa so prenočili pod šotori. Naslednji dan v nedeljo so s svečano proslavo nadaljevali. Kljub temu, da je še kar deževalo, se je okoli svečane tribune ob 10. uri dopoldne zbralo okoli 5500 ljudi. Na ta zborni prostor so ob koračnici pihalnega orkestra Jeseniške Svobode prikorakali s prapori iz taborov mladi planinci in taborniki. Zborovanje je otvoril tov. Roman Tržan, predsednik LMS Jesenice in pozdravil vse goste.

Nato je spregovoril tov. Mika Tripalo, predsednik CK LMJ ter v daljšem govoru opisal težko delo komunistov v obdobju 40 let in njihovo borbo za boljši jutranji dan. Po njegovem govoru smo poslali brozjavno pismo v Beograd našemu predsedniku Titu. Po tem zborovanju so vojak-planinci v skalovju prikazali napad s sodobnim orožjem na sovražnika. Zelo nam je bilo žal, da nismo

mogli zaradi slabega vremena videti članov gorske reševalne službe, ki bi nam prikazali svoje vaje za reševanje. Tudi v popoldanskem času so morale razne zabavne prireditve odpasti. Tako smo se pod dežniki vračali v dolino dobre volje in

mune in kraja, kjer živi. Pri tem je važno, da vidi mladina perspektivo za svoj in družbeni razvoj. Ne smemo pozabiti, da je organizacija družbeno-političnega in zabavnega življenja sestavni del dejavnosti mladine.

V večjem številu naših šol so bile volitve opravljene že konec leta, a volitve za sestav sekretariata aktiva bodo v osemletkah še izvedene. Na teh sestankih bi bilo dobro poudariti naloge šolske mladine pri izvajanju nove šolske reforme. Mladinska organizacija bi morala biti pobudnik za izdelavo konkretnega programa reforme za vsako šolo posebej. Ti programi morajo služiti kot osnova za zbiranje naprednih sil v šoli in izven nje, za skupni cilj — uresničenje reforme.

Organizacija mladine ne sme biti podvržena samo kritiki, čeprav je tudi to potrebno in mora direktno ukrepati, da se ti problemi sproti rešujejo. Za napake v šoli je ravno tako odgovorna mladinska organizacija, ako pravočasno ne podvzame ukrepov, da napake odstrani. Važno je, da se organizacija bori za pravilno vzgojo mladine v šoli, dijaških domovih in da se razvijajo zanimanje za znanje in izvrševanje obveznosti, posebno pa za vesplošno izobraževanje.

Poleg volitev sekretariata v aktivih LMS bodo voljeni tudi predstavniki za vodstvo ekonomske skupine, ki se ustanavljajo v podjetju. Referati na volilnih sestankih aktiva morajo vsebovati vsa vprašanja, ki jih je obravnaval zadnji plenem CK LMJ, tako naloge in vprašanja delavske mladine, ki so že po sami naravi dela in po pogojih v podjetju najbolj pereča.

Pred mladino so dokaj odgovorne naloge, ki bodo zahtevale od njih, naj si izbere sposobna vodstva, da bodo znala pravočasno reševati vse naloge v svoji najbližji okolici, ali pa na terenu. Zlasti velik poudarek je treba dati izdelavi programa za prihodnost, ki naj bo vsestranski, ne sme pa težiti samo na kulturno prosvetni dejavnosti, kot ponekod do sedaj. Le poostreni programi dela bodo lahko nudili mladini ono, kar od nas pričakuje in smo ji dolžni omogočiti.

Zanimivost

V Avstraliji so proizvedli prvo surovo železo (grodelj) leta 1848, prvo jeklo leta 1900. Ta mlada industrija pa ima vse pogoje za odličen razvoj, saj imajo na razpolago tri velike bazene železne rude, ki vsebuje preko 60% železa. Velika pažnja pa se posveča raziskovalnim delom na tem polju, za kar skrbi preiskovalni inštitut v Newcastleu.

Jože Vindišar

Velika množica se je kljub slabemu vremenu zbrala priliki slavnostnega zborovanja v Završnici

Konference OO ZK v Železarni

Organizacija Zveze komunistov v Železarni je že reorganizirala svoje organe po predvidenih ekonomskih enotah. Od 15. septembra do 8. oktobra so bile konference osnovnih organizacij že v novem sestavu članstva in sicer tako, da so iz ene ekonomske enote razporejeni člani v več osnovnih organizacijah. Ena OOKZ združuje člane, ki so na skupni dnini.

Ta reorganizacija je izvedena zato, da organizacija ZK nastopa kot subjektivna sila v eni ekonomski enoti s svojimi stališči, ki jih smatra za pravilne. Njihova glavna naloga pa je, da se čimprej formirajo obratni delavski sveti, predvideno po ekonomskih enotah. Zato vsebujejo programi, ki so jih organizacije sprejele na svojih konferencah, eno izmed prvih nalog, to je pomoč pri organiziranju obratnih delavskih svetov, s tem, da bodo še prej pregledali pravilnik o nalogah in pravicah obratnih delavskih

svetov, ki ga pripravlja komisija pri CDS. Pričakujemo, da bodo obratni delavski sveti organizirani v mesecu novembru ali decembru. Med drugim so konference razpravljale tudi o pravilniku za znižanje tarifnih postavk. Pri tem je bilo precej polemike in vse kaže, da člani s pravilnikom le niso popolnoma zadovoljni, saj se le preveč poudarja važnost spričeval, ko govorimo o nagrajevanju po efektu.

Posebno se je poudarjalo zlasti izboljšanje kvalitete, dvigovanje proizvodnosti, discipline in družbenega standarda, kakor tudi odpravljanje raznih nepravilnosti, ki se še porajajo.

Organizaciji ZK pa s spremembo organizacijske oblike že sledi sindikalna organizacija in LMS v Železarni Jesenice. Mislim, da bo sedaj, ko se subjektivna sila v Železarni že lotiva organizacije ekonomskih enot, ta reorganizacija tudi tehnično lažje izvedljiva.

Poročilo centra za izobraževanje

(Nadaljevanje s 1. str.)

1959/60 je bilo preskrbljeno vse potrebno, da se je pouk lahko v redu pričel;

— z razdelitvijo učencev na posamezne stroke se je UO strinja. Priporočila pa Centru, naj nadaljuje z dopolnitvami in izpopolnjevanjem učnega načrta tako, da pojača prakso v tovarni in da vskladi učni načrt in prakso z metalurškimi potrebami naše Železarne;

— UO je ugotovil, da ni bil ustanovljen razred industrijskih zidarjev ter nalaga upravi šole ter Centru, naj do konca leta izdelata program in predlog za ustanovitev takšnega razreda z morebitno skrajšano šolsko dobo, povečano starostjo in bolj ugodnimi pogoji dela.

— Prav tako se UO strinja z vzroki zakasnitve Centra za izobraževanje, vendar je mnenja, da se takoj po sestanku v Smederevu začne s končno organizacijo celokupnega centra in se pri tem razčisti še naslednje odnose:

— industrijske in višje industrijske šole do centra

— centra in kadrovskega sektorja

— centra in komisije za izobraževanje kadrov

— Centra Železarne in Občinskega centra za izobraževanje do centra z internatom.

— UO se strinja z razdelitvijo sredstev sklada za kadre;

— z razpisom službenih mest in izdelavo organizacijske sheme naj se počaka, dokler se ne rešijo gornja vprašanja.

Pri reševanju tekočih vprašanj pa je UO sprejel še naslednje važne sklepe:

UO je bil obveščen, da se naš kolektiv slabo seznaja z vsebino okrožnic. Zato UO opozarja obratovodstva, da o vsebini okrožnic obveste delovodje, važne okrožnice pa se morajo nalepiti na oglasne deske.

Pri pregledu stojnin za 1. 1959 je UO ugotovil, da letos stojnine kažejo nadaljnji porast zlasti pri mazutu, koksu, rudi in premogu. Ker skupna količina prispelih vagonov ne prekaša količin lanskega leta, je UO mnenja, da so vzroki povečanih stojnin čisto subjektivnega značaja in pa posledica organizacijskih pomanjkljivosti.

V zvezi s tem je UO naročil upravi za osnovna sredstva, naj v letu 1960 predvidi čim več investicij in zamenjav za stroje pri razkladanju in za nova skladišča. Transportni oddelek pa mora po nalogu UO seznaniti posamezne obrate o njihovih stojninah. Obratovodstva

bodo tedaj proučila vzroke stojnin v njihovih obratih in predlagala preko tehničnega sektorja Upravi za osnovna sredstva, kakšne so potrebne izboljšave odnosno dopolnitve njihovih naprav za nakladanje in razkladanje.

Nadure v mesecu avgustu so se znatno dvignile napram prejšnjim mesecem, posebno pri uslužbencih. UO je zato zadolžil kadrovske sektor, da preveri, če se obratovodstva in vodje oddelkov ravna po predpisih, ki zahtevajo, da morajo biti vse nadure — posebno velja to za administracijo — predhodno odobrene z odgovarjajočim tolmačenjem.

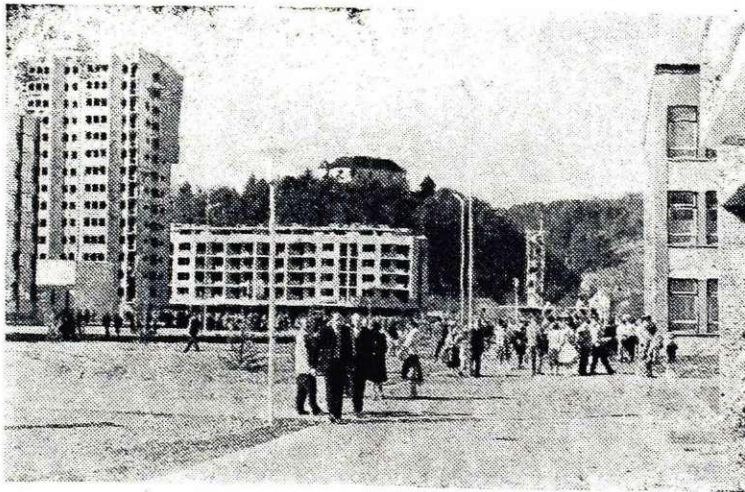
HTZ pravilnik, ki ga je DS že sprejel, se bo tiskal v žepnem formatu v 9000 izvodih, tako da ga bo lahko dobil vsak član našega kolektiva in se bo lahko po njem ravnal pri svojem delu.

Na predlog Gospodinjkega centra Jesenice je UO priporočil komisiji za štipendije, da dodeli dve štipendiji v šoli za družbeno prehrano v Poljčah pri Begunjah.

Za vodjo nadzorne službe je UO na predlog kadrovskega sektorja postavil tov. Andreja Podviza, s tem, da se delovno mesto »vodja nadzorne službe« zdrži z delovnim mestom »referent za civilno zaščito«. Tovarišu Podvizu pa se do sprejetja novega tarifnega pravilnika za opravljanje dveh dolžnosti izplačuje mesečni dodatek 2000 dinarjev.

Za obratovodjo gradbenega oddelka je UO na predlog kadrovskega sektorja postavil tovariša Teodorja Okrožnika, diplomiranega metalurškega tehnika.

Milan Polak

Novo Velenje, nad njimi pa bdi slikoviti Soštanjski grad, ki nas spominja na Ljubljano

Velenje v številkah

Poglejmo nekaj številke in podatkov o mestu, ki je — lahko bi rekli — zraslo čez noč v dolini reke Pake. Hmeljišča in njive, ki jih je do nedavna namakala Paka, so se morale umakniti hotelu in potrebam Velenčanov. Da, res je! Nekoč rudarska vas, brez perspektivnega razvoja, se je zaradi potreb in razširitve rudniške dejavnosti in povečanja kapacitet rudnika v kratkem času po vseh urbanističnih predpisih spremenila v najmlajše in najlepše mesto v naši deželi.

Tri milijone ton premoga v letu 1960 in tri tisoč štiri sto delavcev in uslužbencev, zaposlenih v podjetju, sta glavna faktorja za preobrazbo rudarskega naselja v mesto, ki bo po predvidenih urbanističnih načrtih lahko štel 35.000 prebivalcev.

Za toliko uslužbencev pa ni bilo na razpolago dovolj stanovanj, zato jih je bilo treba 1830 načrtno zgraditi, poleg že obstoječih 142 stanovanj, ki so bila zgrajena do leta 1953. Geološka sestava

tal je narekovala gostejšo gradnjo, kljub zadostnim zemeljskim kompleksom, ki pa zaradi premogovnih slojev v notranjosti, ne smejo biti zazidana. V načrtu se predvideva gostota prebivalstva od 100 do 500 na ha. Na celotno mestno površino pa bo prišlo okoli 102 stanovanca na ha, oziroma 250 stanovančev na netto stanovanjsko površino.

Vse to je narekovalo visoko gradnjo in zato ima mesto Velenje danes že višji nebotičnik, kot je ljubljanski. Torej tudi ta primat je Ljubljana morala odstopiti mlademu mestu, ki se razteza pod slikovitim soštanjskim gradom, dvigajočim se nad mestom, prav tako kakor stari ljubljanski grad.

Od leta 1953 so zgradili vsega že skoraj sto različnih objektov od stolpnice do delavskega doma. V načrtu imajo poleg prioriteten stanovanjske gradnje še šole (osnovno, srednjo in rudarsko) dalje potrošniške centre in vse potrebne lokale za trgovino, mlekar-

ne in podobno, upravnega posloja podjetja, internata in rudarske šole, zdravstvenega doma, lekarne in gledališča.

To so torej številke in podatki mesta, ki je zraslo v najzgodnejšem delu Saleške doline in bo skoraj tudi postalo upravno središče bližnje okolice. K temu so pripomogle v veliki meri delovne roke velenjskih rudarjev, ki so vedeli, kaj hočejo.

Hoteli so dom in ga tudi imajo, vsak svojega, lepo urejenega, kakor je urejena tudi okolica njihovih stanovanjskih zgradb.

ZANIMIVOSTI

Pakistanska vlada se je odločila, da zgradi lastno težko industrijo, zlasti obrate črne metalurgije. Pričeli so z gradnjo železarne, v kateri se bo topila domača železna ruda po Renn-Kruppovem postopku. Vse kaže, da Nemci vedno bolj prodirajo na bližnji vzhod in ostale azijske države, ki so industrijsko še zaostale.

VELENJE

NOVO, MODERNO MESTO

20.000 glava množica ljudi iz vseh krajev Slovenije se je zbrala pred slavnostno tribuno ob proglasitvi rudarskega Velenja v mesto

sprejelo svečano okrašeno. Po cestiščih in pločnikih se je zgrinjala skupaj preko 20.000 glava množica in hitela na glavni prireditveni prostor. — Med visokimi gosti, ki so se slavja udeležili, smo opazili tudi tovariša Franca Leskoška-Luka, dr. Aleša Beblerja, predsednika Centralnega odbora rudarjev, metalurgov in kemikov tov. Steva Bevančiča, dalje podpredsednika Zveze sindikatov Slovenije, tov. Leopolda Kreseta in ostale.

Po paradi rudarjev se je začel kulturni program, ki so ga izvajali godba na pihala, pevski zbor, recitatorji itd. V govoru je tov. Franc Leskošek-Luka predvsem poudaril revolucionarno borbo prebivalstva Saleške doline in ogromne uspehe velenjskih rudarjev pri izgraditvi in estetski ureditvi novega mesta Velenje.

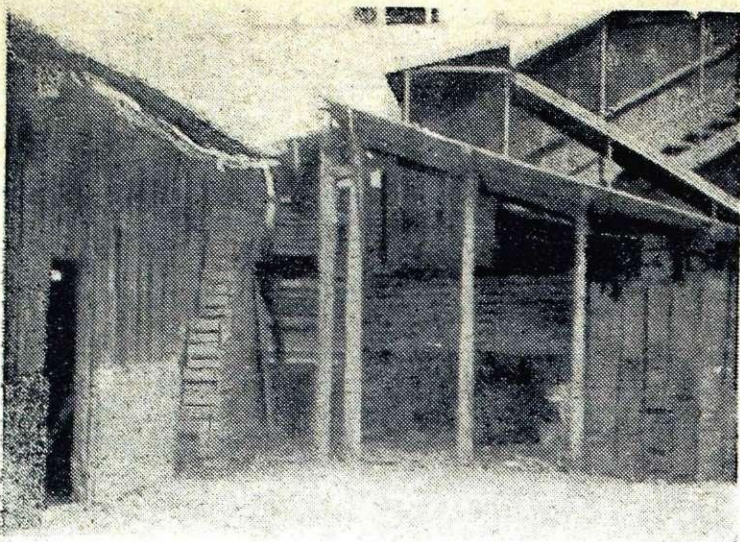
Tu bi predvsem želel poudariti naslednje. To, kar so napravili Velenjci s prostovoljnim delom za ureditev svojega mesta, lahko služi nam Jeseničanom za lep primer, kaj vse se da napraviti z dobro organizacijo dela in dobro voljo. Velenjci so samo za ureditev mesta, za regulacijo Pake, za ureditev parkov in cesta dali za četrt milijarde dinarjev pro-

stovoljnih delovnih ur. Rezultati takšnega dela niso izostali. Mesto Velenje je danes mesto asfaltnih ulic, parkov, mesto rož in prekrasnih stanovanjskih zgradb. Nobeno mesto v Jugoslaviji se po estetskem izgledu ne more meriti z Velenjem. Tipično za mesto Velenje je, da obstajajo okoli še nedograjenih stavb že prekrasno urejeni parki. V stavbe se bodo vseljevali šele čez nekaj mesecev, okoli njih pa je že sedaj popolnoma urejen park. Nobenega gradbenega materiala ne vidiš okoli blokov. Pri nas na Plavžu so fasade stanovanjskih zgradb že počrtnile. Stanovalci stanujejo v njih že nekaj let, okoli blokov pa je še vedno prava puščava. V Velenju ne poznajo vrtničarjev in tudi nimajo zagovornikov za nasade fižola, paradižnika in ostalih povrtnin. To miselnost so Velenjci že odvrgli. Dobro bi bilo, da bi vsi stanovalci v naših naseljih na Jesenicah videli lepoto Velenjskega mesta. Prepričan sem, da bi tudi naši Jeseničani krepkeje poprijeli za lopate in krampe in tako hitreje reševali estetski izgled našega naselja na Plavžu. Za ilustracijo naj omenim še to, da v Velenju ni nihče dobil stanovanja v novih stavbah, če ni dal 200 prostovoljnih ur za ureditev naselja.

Velenjcem od srca čestitamo k njihovem velikemu uspehu.

Pogled na Jesenice s severozahodne strani tudi ni kar tako, vendar pa bo treba še marsikaj urediti da bo podobno modernemu mestu, kakršno je sedaj Velenje

Lesene barake včeraj...

7 odgovorov na 7 vprašanj

Morda ste že opazili na zgradbi bivšega DID poleg Delavskega doma napis »Zavod za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb«. Ni še dolgo tega, odkar je ta napis dobil mesto na tej zgradbi, prav tako pa je tudi še mlada ta ustanova, ki je vsekakor potrebna in pomeni korak naprej v skrbi za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb.

Da bi kaj več zvedel o tej ustanovi, njeni dejavnosti in sploh o njenem nastanku, sem poiskal upravnika tov. Cirila Šoberla in ga poprosil za nekaj pojasnil in odgovorov na vprašanja, ki vas bodo vsekakor zanimala.

1. »Kdo je bil iniciator te ustanove, oziroma podjetja za poslovanje invalidnih in drugih oseb?»

»Glavni iniciator je bila Posredovalnica za delo v OLO Kranj. Narekovanje pa so nam to ustanovo tudi potrebe in problemi za zaposlovanje invalidnih in za druga dela manjmožnih oseb, ki jih ni malo v občini. Koliko jih je, še ni dognano, ker komisija še ni zaključila svojega dela.»

2. »Kdaj je bilo sklenjeno, da se ustanovi ta vsekakor potrebna ustanova?»

»Ta problem se je reševal 2 leti. Realizirali smo ga šele leto v januarju. Zato je bila izdelana potrebna dokumentacija in postavljen upravni odbor pod predsedstvom Jožeta Frečeta.»

3. »Kaj pa težave, ki so se pojavile pri ustanavljanju te dejavnosti?»

»Največje težave so bile seveda s financami in nič manjše s prostori, oziroma delavnimi. Za začetek nam je posredovalnica za delo pri OLO Kranj nakazala 3 milijone din. Z delom pa smo pričeli v privatnem stanovanju tov. Breganta, ki je vodja obrata za otroško konfekcijo, s katero se je tudi naša ustanova pričela baviti. Z mesecem julijem je bilo vprašanje poslovnih prostorov rešeno. Po dovršeni šoli smo se vselili v že omenjeno poslopje in pričeli z resnim delom. Na osnovi izdelanega proračuna nam je tudi občinski ljudski odbor Jesenice nakazal 3 milijone dinarjev za negospodarske investicije. S tem je bilo finančno vprašanje delno rešeno.»

4. »Kdo vodi ustanovo in kako?»

»Stalno zaposlenih je poleg 80 oseb, ki delajo na svojih domovih, še 5 uslužbencev in to upravnik, administratorica, vodja prirobovalnega obrata, z dvema prirobovalkama. V prirobovalnici urezujejo blago za potrebne vrste izdelkov. Ženske šivlje pa to blago jemljejo domov, kjer ga sešijejo. V glavnem izdelujemo otroško konfekcijo. Pritegnili pa smo tudi klekljarice.»

5. »Kako pa je s prodajo vaših izdelkov. Ali nastajajo težave tudi pri tem?»

»Domača trgovska mreža se v začetku ni zanimala za našo dejavnost, zato smo iskali kupce drugje. Dobili smo jih v Ljubljani, Mariboru, Celju, Zagrebu, Banja Luki in celo v Sarajevu. Tam se kupci zanimajo za naše izdelke in pravijo, da gredo dobro v promet. V zadnjem času pa je tudi trgovsko podjetje »Zarja« odkupilo od nas za preko 600.000 din izgotovljenih izdelkov.»

6. »Kakšni so dosednji uspehi, ki ste jih dosegli v tem kratkem času svoje dejavnosti?»

Upravnik je pomislil in nato nadaljeval: »Uspehi so vsekakor že v tem, ker smo zaposlili veliko število individualnih šivilj, ki imajo tako zakonit zaslužek, s tem pa odpravljamo škodljivo šušmarsko dejavnost. Proizvodni program v višini 5 milijonov din vrednosti blagovne proizvodnje za letošnje leto smo realizirali že v začetku septembra. Občini pa smo odvedli že preko 500.000 dinarjev davka na dohodke naših šivilj, kar je vsekakor dober pokazatelj.»

7. »Kakšni pa so načrti, ki jih imate pred seboj v zvezi z razvojem in razširitvijo svoje dejavnosti?»

»Vsaka ustanova in podjetje ima svoje načrte in plane, tako jih imamo tudi mi, vendar smo zaenkrat še odvisni od možnosti realizacije teh načrtov. S sredstvi, ki jih imamo na razpolago, bomo še tekom letošnjega leta organizirali za Jesenice potrebno knjigovodnico

Kvaliteta, kontrolorji in njihovi problemi

V oddelku OTK imamo zaposlene tudi kontrolorje kvalitete. Ti kontrolorji imajo težavno nalogo paziti na izboljšanje kvalitete, o kateri se v naši železarni zadnji čas precej govori. So pa tudi ljudje, ki trdijo, da ti ljudje teoretično morda še nekaj znajo, o tem, kako se kvalitetni izdelki praktično proizvajajo, pa da ne vedo dosti. Toda temu ni tako. Kljub temu, da kontrolor kvalitete ni tisti, ki bi sam izdeloval gotove kvalitetne izdelke, je pa tisti, ki ugotavlja, če polizdelki ustrezajo predpisom, ki jih zahtevajo naročniki, kakor tudi razni predpisani standardi in norme. Če napake in pomanjkljivosti ugotovimo že pred prodajo, odpadejo neprijetne reklamacije, ki poleg raznih stroškov kvarno vplivajo na renome našega podjetja.

Pri delu kontrolorjev kvalitete pa nastopajo težave, ki bi jih z dobro voljo odgovornih ljudi lahko odstranili.

Na vseh naših proizvodih so na primer napake, ki se stalno ponavljajo, kljub večkratnemu opozorilu kontrolorja, ki pa so

Storilnost se je dvignila

V Železarni št. 5 smo objavili članek pod naslovom »Kako smo dvignili produktivnost«. Urednik Železarnja se je oglašil v naši pisarni, da bi poizvedel, kako bomo to vprašanje reševali v bodoče. Pohvalo o naši storilnosti je menda bral tudi v Koroškem Fužinarju.

V prvi objavi smo široko analizirali, kako smo dosegli večjo storilnost pri avtogenskih rezalcih. V dobi šest mesecev je bila storilnost takale: december 1958 176 odstotkov, januar 1959 192 odstotkov, februar 1959 212 odstotkov, marec 1959 185 odstotkov, maj 1959

219 odstotkov, junij 1959 212 odstotkov in julij 1959 166 odstotkov.

Iz gornjih števil je razvidno, da se je storilnost močno dvignila. Z mesecem avgustom pa smo v sporazumu z avtogenski rezalci dvignili norme za 56 odstotkov. Če računamo, da sedaj vsak rezalec nareže 212 kilogramov železa več na uro, kar znaša na dnino 1900 kg, vsi skupaj pa 15 ton dnevno, je to vsekakor zelo velik uspeh. Kolčina več narezanega starega železa predstavlja letno lepo milijonsko vrednost.

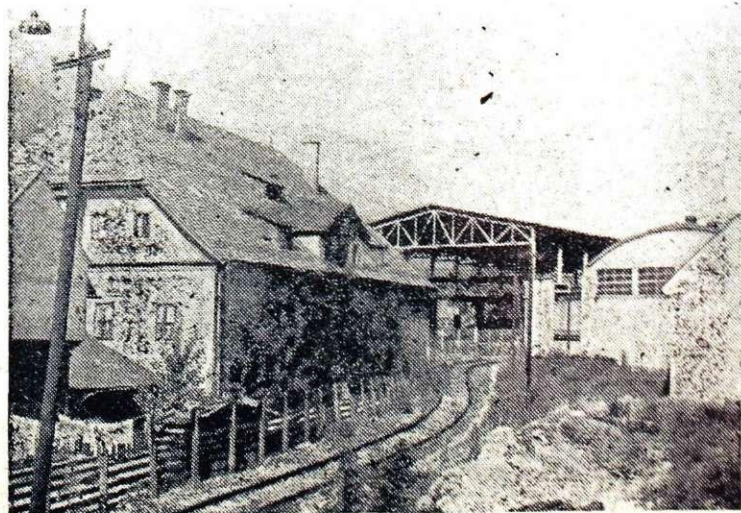
Na kratko rečeno, nekaj smo naredili! Toda kaj sedaj? To je drugo vprašanje. Meje programa smo postavili zelo visoko. Avtogenske rezalce in mojstre smo seznanili z novim načinom dela. Navdušenje je bilo še kar na višku. Toda kljub temu, da smo dosegli uspeh, se je pokazala kmalu stara rana — naša preljuba stara tradicija. Ne po novem, tako kot je predaval in risal po tabli abratovodja, ampak, če je le mogoče še malo po starem. Čemu bi material metali tako, kot je rečeno — po rezalnih linijah, ne, temveč kar vkup in navzkriž. Čemu bi začeli z delom ob 6. uri, ko pa smo do sedaj vedno šele ob pol sedmih ali pa še malo kasneje. — Predelavci in žerjavovodje so ugovarjali: »Kaj bomo skrbeli zanje, če nimamo nič od njihove storilnosti!« Skratka, okolica se je v to storilnost raje obregnila, kot pa pomagala.

...Sodobno skladišče danes

Tako smo obstali takorekoč sredi pota, kot smo omenili. — Nadaljnega dviganja storilnosti, tako kot smo obljubili, nismo uspeli doseči. Sedanja analiza nam je pokazala, da so hibe v glavnem v:

1. neizpolnjevanju nalogov obratovodstva;
2. nezainteresiranosti okolice, ki ima vpliv na rezalce;
3. slabem pojmovanju rezalcev o vrednosti minute in kg;

Med stanovanjskimi hišami na Savi se vije industrijska železnica, ki skrbi za dovoz polizdelkov v predelovalne obrate

4. slabem nadzoru nad celotno skupino rezalcev.

To so sedanje ključne hibe, ki jih moramo še odpraviti. — Hibe pod točko 1, 2 in 3 bomo odpravili brez posebnih težav. Toda največja in najtežja hiba je točka 4 — slab nadzor. Ni tu mišljeno, da morda delovodje ne odgovarjajo ali ne nadzorujejo. Ta nadzor je slab zaradi tega, ker delovodja zaradi številnih delovnih področij uspe, da nadzoruje to skupino samo 3 do 5-krat dnevno. Tu je glavni problem. Tedaj, ko rezalci niso pod nadzorom, se pojavijo razne zapreke. Običajno vsak čaka, da ta zapreka mine. V tem momentu že nastajajo izgube časa, ki se jih ne da nikdar več nadomestiti. Minuta je hitro izgubljena. S tem je izgubljenega 40 kg oziroma manj narezanega železa. Takih minut pa je še ogromno. Izgubljati jih začnejo že pri prihodu na delo, pri malici, popravilu orodja, čakanju, ročnem premikanju materiala, pri raznih upravičenih in neupravičenih odsotnostih, predčasnem prenehanju z delom itd.

Iz tega je razvidno, da avtogenski rezalec sam ni sposoben, da si z organizacijsko dovršenostjo vodi svoje delo (mislimo, da to velja tudi za ostale) in se bori za minute, ter z raznimi zaprekami. Lahko je tudi zelo vreden in zelo dober delavec, kljub temu nič ne pomaga. Močna roka mora voditi celo skupino rezalcev ne 60 minut v eni izmeni, temveč vseh 480 minut. Nadaljnji študij je pokazal, da bi za to skupino rezalcev kljub temu, da je majhna po številu, morali postaviti delovodjo, ki bi nadziral delo in odstranjeval vse neštete zapreke, ki so stalne.

Nova kadrovska politika nam že nakazuje, da bi bilo potrebno, da bi delovodska mesta zasedali tehniki.

Menimo, da je to pravilno. V nekaterih obratih so to že izvedli in proizvodnja se je dvignila. Toda mnenja smo, da naj potem tudi delovna mesta vodilnih delavcev in predelavcev zasedajo delovodje. Naš primer z avtogenskimi rezalci nam tudi kaže tako. S tako organizirano skupino avtogenskih rezalcev, ki bi jo vodil delovodja, upamo, da bi dvignili sedanjo zvišano normo še za 50 odstotkov.

Problem nadzora v železarni še zdaleč ni rešen. Potrebno bi bilo temu problemu posvetiti več pozornosti in časa. Ko bo nekoč s točno analizo ugotovljeno, na koliko delavcev s tolikimi fazami dela je potreben delovodja kot vodilni in nadzorni organ, se bo dvignila tudi proizvodnost in kvaliteta.

N.B.

Kje je urega v obratih?

Franc Tičar

Ali je znanje naših žerjavovodij zadovoljivo?

Pod tem naslovom sem v enajsti številki »Železarja« bral o uspehih in neuspehih tečajnikov žerjavovodskega tečaja in o raznih drugih problemih.

Res je, da ni tako lahko biti dober žerjavovodja, kakor to kaže en sam bežen pogled na delo žerjavovodje. Ni tako, kakor kaže pogled od spodaj navzgor. Delo žerjavovodje je težko in zelo odgovorno, saj mora žerjavovodja biti predvsem zelo previden in spreten. Dobro mora poznati ves mehanski in električni stroj žerjava in ga znati, — če je potrebno — vsaj delno tudi popraviti. Imeti mora čut odgovornosti za žerjav, ki ga upravlja, kakor tudi za vsa dela, ki so z njim v zvezi; predvsem pa se mora ozirati na ljudi, ki so pod žerjavom. Paziti mora na žerjav, da je čist in v takem stanju, da more ob vsakem času služiti obratnim potrebam.

na nekak način podučili ali pa bi jim dali pismena navodila o dolžnostih in varnostnih ukrepih. Tako bi tudi oni nosili del odgovornosti pri zapenjanju in prenašanju bremen.

S tem ukrepom bi zagotovili, da bi prirezovalci bolj pazili pri zapenjanju, prenašanju in odlaganju raznih bremen in zlasti izgotovljenih izdelkov, da se le-ti ne bi poškodovali. Takih primerov je bilo že več. Tudi nezgode bi se s tem zmanjšale. Prirezovalec mora dajati žerjavovodji ob pravem času jasne in sigurne znake. Pri dviganju in spuščanju bremen mora paziti, da breme ne zadene ob druge predmete, da ne spodrsne ali celo strmoglavi. — Pri teh varnostnih ukrepih so še velike pomanjkljivosti. Površnost v tem pogledu je često vzrok nezgodi (zmečkanje ali odtrganje prstov na rokah). Prirezovalci bi morali biti za svoje delo tudi usposobljeni,

učijo in izpopolnjujejo iz svojih lastnih izkušenj.

Ker mora žerjavovodja poleg velike odgovornosti imeti še dobršen del znanja, bi bilo prav, da bi se pri ocenjevanju tega delovnega mesta to tudi upoštevalo, tako da bi bil sam in njegova družina bolj zadovoljna. Pri delu pa bi bil bolj zbran, prisoten in preudaren.

Izpiti naj bi bili le enkrat, pač pa takrat strogo, posebno v praktičnem in obratovno-varnostnem pogledu, kakor tudi glede vzdrževanja žerjava. Iz lastnih izkušenj vem, da je to znanje za žerjavovodjo absolutno potrebno — ga pa žal često pogrešamo.

OBISKALA NAS JE BELGIJSKA DELEGACIJA

Belgijska metalurška delegacija, ki nas je nedavno obiskala, je bila presenečena nad našimi novimi železarnami, zgrajenimi po vojni. Po ogledu vseh so ugotovili, da je opazno, da ima naša železarna za seboj še staro tradicijo.

Po ogledu železarn smo jim razkazali tudi lepote naše lepote Gorenjske in jih preko Vršiča popeljali še v dolino Trente in dalje na sedlo pod Mangartom.

Njihovih vtisov pa nam egovorno priča zahvalno pismo, ki smo ga prejeli.

Gospod ing. Matevž Hafner, generalni direktor Železarn Jesenice, Jesenice, Jugoslavija!

Dragi gospod!

Belgijska delegacija me je po svojem povratku obvestila o sijajnem sprejemu, ki ste ga ji pripravili v Sloveniji.

V imenu delegacije in v svojem Vam izražam iskreno zahvalo za celotni program, ki ste ga za to priliko pripravili, in je bil resnično popoln in privlačen.

Za svojo osebo globoko obžalujem, da se nisem mogel osebno udeležiti tega obiska in si ogledati tehnične naprave pri Vas ter udeležiti se skrbno pripravljenih izletov v Vaše veličastvene Julijske Alpe.

Sprejem v Sloveniji je resnično kronal že itak interesantno potovanje po južnih delih Vaše države in simpatičen sprejem, ki ga je bila belgijska delegacija deležna od svojega prihoda v Beograd dalje.

Za vse kar ste ob tej priliki naredili za nas, kakor tudi za krasno darila, ki ste nam jih izročili, se Vam najtopleje zahvaljujem.

Misija v Jugoslaviji nam bo ostala v spominu kot eno najprijetnejših in najbolj interesantnih potovanj, ki smo jih kdajkoli imeli.

Globoko v spominu nam bo ostal ta Vaš ljubeznivi sprejem, kakor tudi odkrito prijateljstvo, ki ste nam ga ves čas izkazovali.

Sprejmite, dragi gospod, zagotovitev naših iskrenih simpatij. p. van der Rest — predsednik

NAŠA ŽELEZARNA tokrat v številkah

REKORDNA MESEČNA PROIZVODNJA V VALJARNI 2400

Kakor da bi hoteli ljudje in stroji počastiti bližajočo se 10. obletnico obstoja valjarne debele pločevine...

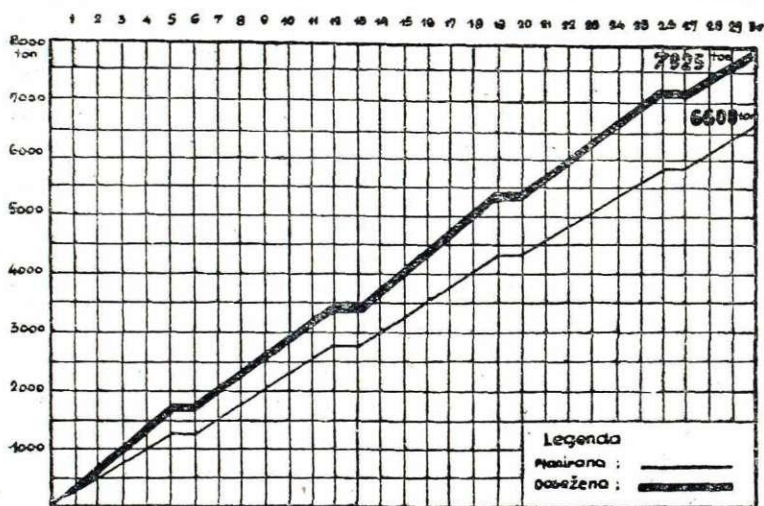
V mesecu septembru je dosegla proga rekordno mesečno proizvodnjo 7925 ton valjane pločevine, ob istočasno doseženem zelo nizkem procentu zastojev. Planirana proizvodnja je s tem presežena za 20%. Doslej najvišja mesečna proizvodnja proge je s 7638 tonami bila dosežena v decembru 1956. leta.

I. valjavec Zajc Ludvik je skozi svoj žareče plošče z zadovoljstvom zrl na zeleno črto proizvodnega diagrama.

Tokrat je zeleni črti dosežene proizvodnje na grafikonu prikazal zmanjkalo prostora. Priznanje je zaslužen!

M. N.

DIAGRAM PROIZVODNJE PROGE VALJARNE 2400 V MESECU SEPTEMBRU

Tu sem navedel samo delček dolžnosti in odgovornosti žerjavovodje, je pa še več.

Predpisov, ki jih za delo žerjavovodje ni malo, pa še omenil nisem.

So pa še drugi problemi, ki se mi zdijo važni in katerih rešitev bi žerjavovodjem pomagala pri delu. Zato bi bilo dobro, da bi o njih razmišljali in jih ugodno rešili.

Pod nekaterimi žerjavi imamo namreč stalne privezovalce, ki so, oziroma bi morali biti, žerjavovodjem pomočniki pri delu in opazovalci v borbi proti nezgodam. Pravilno bi se moral žerjavovodja nanje pri dviganju, prenašanju in odlaganju bremen, popolnoma zanesti. To pa je zelo problematično, ker prirezovalci nimajo nobene obvezne odgovornosti, sami pa se ne zavedajo, kaj je potrebno in so v tem pogledu brezbrjni.

V tem pogledu se mi zdi potrebno, da bi tudi prirezovalce

spretni in iznajdljivi, da bi delo hitro in varno potekalo.

Omenim naj še pomanjkanje odrejenega časa za vzdrževanje in čiščenje žerjava, kajti to delo mora opravljati med rednim obratovanjem, kar pa ni lahko in je zato često površno opravljeno. Tudi to je pri nas zgrešeno, da mora žerjavovodja na eni dnini delati z dvema ali celo tremi žerjavi. To se dogaja posebno v času dopustov ali pri obolevnosti drugih žerjavovodij. Pri tem trpita človek in proizvodnja.

Se nečesa bi se dotaknil, in sicer žerjavovodij, ki so brez izpita. — Neveščti pravilnega upravljanja z žerjavi, kvarijo celoten stroj žerjava in ogrožajo svoje življenje in življenje drugih ljudi. Tudi na take pomanjkljivosti bi bilo dobro misliti, ne pa obremenjevati žerjavovodje z večkratnimi tečaji in izpiti. To velja posebno za starejše, ki delajo na žerjavih že nad dvajset let in se

Številke so številke in če jih je preveliko nagrmadeni, nas odbijajo, vendar pa nam številke včasih več povedo kot dolgi stavki in besedila. Tokrat bi vam s številkami hoteli prikazati nekaj podatkov, kar vas bo verjetno le zanimalo, saj gre tukaj za podjetja, oziroma ustanovo, katere člani smo mi vsi, ne glede na vrsto dejavnosti in zaposlitve.

Povprečni stalež delavcev in storilnost letos v primeru z lanskim letom

Povprečni stalež delavcev in uslužbencev v lanskem letu je znašal 6681 zaposlenih oseb. To povprečje je za 166 oseb višje od povprečja v letu 1957. Vse te zaposlene osebe so v letu 1958 napravile 15.822.523 delovnih ur. Povprečje delavcev in uslužbencev v prvem polletju letos pa znaša 6553 zaposlenih oseb, ki so naredile v I. polletju 7.808.105 delovnih ur (pri tem pa niso upoštevani zaposleni v DUR in MIŠ).

Sedaj pa pogledimo proizvodnjo in storilnost na uro na moža. V letu 1958 smo proizvedli 271.714,8 ton jekla ali 17,2 kg jekla/h/moža, oziroma 40.700 kg jekla na moža na leto.

V I. polletju letošnjega leta pa smo naredili 149.479,7 ton jekla, kar nam da 19,1 kg jekla na uro/moža, oziroma 45.600 kg jekla/moža/leto. Te skromne številke pa nam povedo, da se je storilnost v kg/h/moža v I. polletju letošnjega leta v pri-

merjavi z lanskim letom dvignila za 2,1 kg jekla, to pa je uspeh, ki ga ne gre podcenjevati.

Poraba energije v naši železarni

Poraba energije v naši železarni je ogromna. Ze številke same, ki nam dokumentirajo porabljenno energijo v mesecu juliju letos, so dovolj zgovorne.

V juliju letos smo porabili v Železarni samo elektr. energije 7.829.492 kWh za 73.308,7 tone skupnih proizvodov. Od te porabljene energije smo jo proizvedli z domačimi agregati 5.539.402 kWh, ostanek, to je 2 milijona 404.796 kWh pa smo dobavili od ELES. Ta dobava pa je v primerjavi z dobavljeno električno energijo v juliju mesecu 1958 za 140.000 kWh manjša, kar nam priča, da se je domača proizvodnja električne energije dvignila. K temu je pripomoglo zadovoljivo vodno stanje in večja poraba plavžkega plina za kurjenje kotlov. Zabeležili pa smo tudi nižjo porabo premoga pri parnih kotlih na Jesenicah.

Gibanje delovne sile in odsotnost v juliju 1959

Od skupno 5994 delavcev po spisku je bilo v mesecu juliju 549 primerov bolovanj do 7 dni, kar znese 990 dnin. Z drugimi besedami povedano je boloval skoraj vsak 11. delavec v kolektivu.

Bolovanj nad 7 dni je bilo 378 primerov, oziroma 5566 dnin. To pa je skoraj celotni stalež delavcev po spisku, tako da bi lahko na kratko rekli, da je skoraj vsak član kolektiva v mesecu juniju boloval en dan.

Redni, plačani letni dopust je izbrabilo v mesecu juliju 3489 delavcev in je porabilo za to skupno 18.560 dnin, to je na vsakega koristnika dopusta okoli 6 dni.

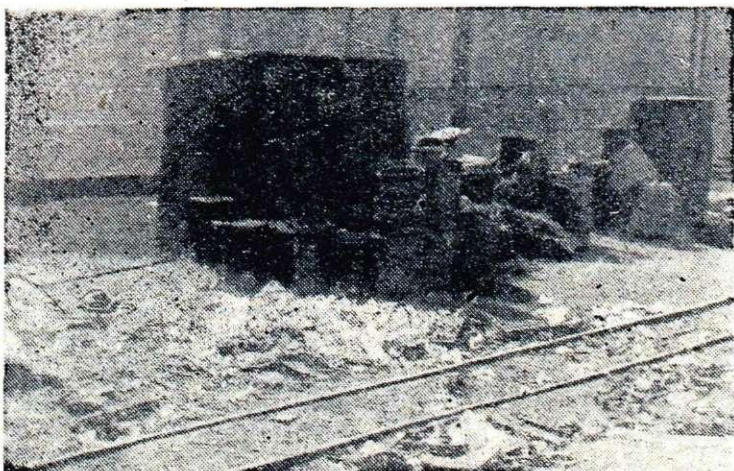
Neopravičeno odsotnih je bilo 84 primerov, oziroma 205 »plaviv« v enem mesecu, kar nam dokazuje, da je vprašanje delovne discipline še nerešeno.

Če upoštevamo še vse ostale izostanke, kot so izredni dopusti, službena odsotnost, orožne vaje in sodne preiskave, dobimo skupno 4750 primerov odsotnosti, ali skupno 27.497 delovnih dni.

Če prištejemo k temu še 3421 dni odsotnosti uslužbencev, ki je procentualno na stanje zaposlenih skoraj enaka odsotnosti delavcev, dobimo 30.918 delovnih dni po 8 ur, ali 247.344 delovnih ur, to pa je skoraj četrtina od skupno narejenih ur v juliju.

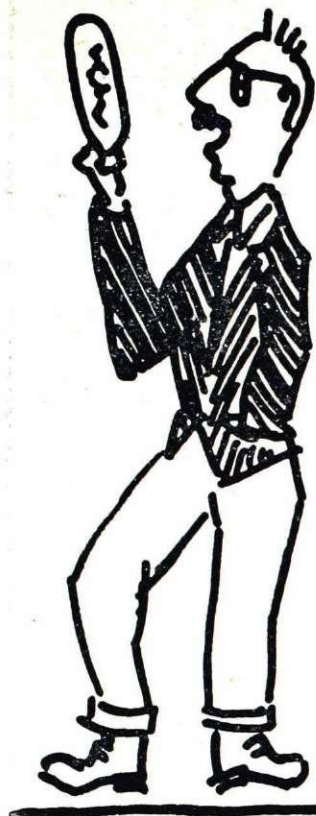
Gigantska visoka peč na Japonskem

Japonska je dežela, ki je v Aziji najbolj gosto naseljena in tudi najbolj industrializirana. To je država, ki ima močno razvito težko in lahko industrijo, kakor tudi kemično in tekstilno. Nas bo predvsem zanimala metalurška dejavnost. — Kljub močni metalurški industriji je na Japonskem še vedno veliko povpraševanje po železu in jeklu. Njihove dosedanje kapacitete ne morejo zadostiti na tržišču. Da bi rešili ta problem, so si omislili gigantsko visoko peč, katere dnevna proizvodnja bo znašala 1500 ton surovega železa. Ta peč je šla v pogon v letošnjem letu in je vsekakor ena med največjimi te vrste na svetu. Produkcija te peči bo dvignila sedanjo proizvodnjo surovega železa za skoraj 10 odstotkov, kar vsekakor ni malo, če upoštevamo, da je dosedanja letna proizvodnja surovega železa na Japonskem 7 milijonov ton.

Ali nam je res vseeno, kje odlagamo odpadni papir?

Poznati sebe

Poznati druge Rok Globočnik

Kaj mora vedeti vodilna oseba

Poznati sebe:

- Kakšen sem?
- Vsakdo je po svoje občutljiv.
- Sem avtoriteta?
- Ali kritično presojam svoje pomanjkljivosti?
- Kako so z menoj drugi zadovoljni?
- Kakšni so moji odnosi do drugih?

Poznati druge:

- Brez poznanja ni dobrega vedenja!

— Kako poznati skupine?

— Zakaj nezadovoljstvo?

— Kako ravna slab vodja?

— Dobro tehnike!

— Kakšni so moji sodelavci?

— v razgovoru

na konferenci

pri delu

pri predavanju

— Kako je potrebno obvladati?

diskusijo

intervju

tehniško predavanje

Naša sindikalna delegacija na Madžarskem

Ob zaključku bivanja delegacije CO sindikata rudarjev, metalurgov in kemikov na Madžarskem je le-ta imela med drugim tudi nalogo utrditi, odnosno postaviti oblike nadaljnje sodelovanja med sindikati Jugoslavije in Madžarske. Zaključki so se nanašali na naslednje vsebine:

1. Da se sodelovanje našega sindikata dalje razvija v proučevanju vprašanj sigurnosti dela in zaščite v rudarstvu kot najaktualnejšem vprašanju v rudarstvu. Oblika sodelovanja v tem vprašanju je takoj konkretno potrjena, in sicer: da se

pripravi skupni sestanek v Madžarski ali Jugoslaviji. Datum sestanka ni določen. Za sestanek bi načrtno pripravili z ene in druge strani konkretni material.

2. Da se organizira za metalurge skupni sestanek z namenom, da se prouči vprašanje nagrajevanja po učinku. Priprave za ta sestanek bi bile iste, kot pri rudarjih.

3. Izmenjava sindikalnih aktivistov med dvema podjetji nafte, za kar bi vnaprej pripravili načrt, o katerih vprašanjih bi razpravljali. Prvi bi

obiskali nas tovariši iz Madžarske že v letošnjem letu, in sicer podjetje »Nafta-plin« v Zagrebu.

4. Da bi zamenjali delavce v letnih odmorih, o čemer je že bilo govora, vendar naj bi se sedaj določilo število delavcev, ki bi jih zamenjali.

Malice ne pošiljaj po telefonu

To so štiri vprašanja, ki naj bodo osnova našemu bodočemu sodelovanju in dogovorjeno je, da CO rudarjev in metalurgov predloži ta program višjim sindikalnim organom, izdelajo podrobne načrte in dostavijo to Centralnemu sind. svetu v potrditev, tako da se sporazum čimprej realizira in določi rok za obdelavo postavljenih vprašanj.

Vera Dolenc

jo v druge republike, dnevno vodijo poslovne razgovore v srbohrvaščini in si dopisujejo s tovarnami po vsej Jugoslaviji, večkrat zasledimo v njihovih sicer slovenskih dopisih srbohrvaške besede. Če dobi strojepiska tak koncept, ga večkrat prepiše kar avtomatično; deloma zato, ker se boji zameriti šefu, deloma pa, ker je že sama v dvomu, ali ni določena beseda res slovenska, saj jo je že tolikokrat slišala in čitala! Najbolje je, da si v takem primeru pomagamo s »Slovenskim pravopisom«, ali pa ko ga vprašamo. Nihče ne bo užaljen, če ga bomo na take besede opozorili, ali pa sami napisali pravilen izraz.

Izogibajmo se razvlečenih stavkov, ponavljanja in nepotrebnih fraz. Naši izrazi naj bodo čim bolj naravni in preprosti, vendar vpljudni. Čas je zlato!

Prijetno je čitati pismo, ki je lepo sestavljeno in ima lično obliko. Posebno velja to za poslovna pisma podjetij, ki jim pravimo dopisi.

Vsa sporočila, ki jih ne opravimo osebno, telefonično, brzojavno in teletipersko, pošiljamo z redno pošto v kuvertah. Že tukaj pazimo, da bo naslov napisan lepo in natančno. Grdo je, če smo že v naslovu radirali nekaj črke. Tudi v nadaljnji vsebini naj ne bo napak, ali pa naj bodo res malenkostne.

Z lepim dopisom pokažemo naslovljencu svoje spoštovanje in pozornost do njega. To pa naj ne velja samo za tujca podjetja. Tudi dopisi, ki krožijo po vseh naših oddelkih in obratih, naj bodo lepo napisani, saj moramo biti do svojih predstojnikov in delovnih tovarišev prav tako pazljivi in vpljudni.

Zadnja leta, ko predstavniki naših podjetij in ustanov potuje-

Tekmovalni moment iz žebjarne

stvo norme, še več pred dejstvo mednarodnih standardov v pogledu kvalitete.

Da bi izboljšali obratovalne metode v takem obratu s specifično tehničnim značajem, bi si morali naši strokovnjaki ogledati proizvodne centre za izdelavo žičnih izdelkov v drugih krajih naše države. To bi le koristilo dvigu kvalitete in proizvodnje.

Razen ostalega tudi higien-sko sanitarne naprave niso na zadovoljivi višini v našem obratu. Nujno bo treba zgra-

diti umivalnice za žebjarje, v ženski garderobi pa urediti higienski kotiček. V čistilnici bi bilo potrebno uvesti aparate za sesanje prahu. — Tehnična rekonstrukcija zastarelega parka je v glavnem dokončana, čakamo še na stroje tipa WAFIOS za tri strojne skupine, kar bo dvignilo proizvodnjo, kakovost in asortiment. Trudili se bomo z vsemi silami, da bi izboljšali kakovost naših žičnih izdelkov, obenem pa, da bi se bolje uvrstili v mednarodnem tekmo-

Pismo uredništvu

Dragi urednik »Železarja«!

Javljam se Vam iz Slavonske Požege, kjer služim vojaški rok. Spominjam se, kako prijetno je bilo na Jesenicah, ko sem delal še v Železarni. Zaposlen sem bil v predelovalnih obratih na varilnem stroju pri tov. Vrhuncu, ki me je kaj hitro priučil tega dela. Komaj pa sem se dela dobro navadil, sem moral oditi na odsluženje vojaškega roka. No, tudi tukaj mi gre kar dobro, vendar pa si želim vesti iz obraja in kolektiva, kjer sem bil zaposlen. Zato Vas prosim, če bi mi bilo mogoče pošiljati Vaš cenjeni železarski časopis, katerega zelo pogrešam.

Prisrčne pozdrave Vam in kolektivu predelovalnih obratov, kakor celotni Železarni

Novšak Jože

Umetnost je treba približati delovnim ljudem

Največji dosežki umetniškega ustvarjanja velikih genijev glasbenikov, pesnikov in pisateljev ter likovnih umetnikov, se je DPD »Svoboda« odločilo, da bo privedilo v letošnji sezoni vrsto kulturnih večerov. Namen teh večerov je, da seznanijo postopoma in ob primernem komentarju gledalce, oziroma poslušalce z umetniškimi stvaritvami na glasbenem, literarnem in likovnem področju v posameznih zgodovinskih dobah. Na vsakem izmed teh večerov, ki se bo delil na glasbeni, literarni in likovni del, bodo predvajana krajša glasbena dela z različnimi zasedbami, prebrana bodo razna literarna del in predvajane bodo likovne umetnine. Ker bodo zajeta posamezna zgodovinska obdobja, bo možno s primernim komentarjem povezati posamezne umetniške dejavnosti tiste dobe in tako bo postalo vse skupaj še bolj zanimivo.

Vendar je nujno, da se tudi velike umetnine približajo našemu delovnemu človeku, tako da jih bo rad poslušal, bral ali gledal, ne da bi mu bilo treba zato posebej študirati. To se lahko doseže samo na ta način, da se s

dem možnost spoznavati postopoma velike umetnine znanih glasbenikov, pesnikov in pisateljev ter likovnih umetnikov, se je DPD »Svoboda« odločilo, da bo privedilo v letošnji sezoni vrsto kulturnih večerov. Namen teh večerov je, da seznanijo postopoma in ob primernem komentarju gledalce, oziroma poslušalce z umetniškimi stvaritvami na glasbenem, literarnem in likovnem področju v posameznih zgodovinskih dobah. Na vsakem izmed teh večerov, ki se bo delil na glasbeni, literarni in likovni del, bodo predvajana krajša glasbena dela z različnimi zasedbami, prebrana bodo razna literarna del in predvajane bodo likovne umetnine. Ker bodo zajeta posamezna zgodovinska obdobja, bo možno s primernim komentarjem povezati posamezne umetniške dejavnosti tiste dobe in tako bo postalo vse skupaj še bolj zanimivo.

Če bodo ti večeri tako uspeli kot so zamišljeni, se bo s tem doseglo brez dvoma to, da bodo postale umetniške stvaritve z vseh treh področij dosti bolj razumljive in s tem bo doseženo, da bo delovni človek rajši hodil na koncerte, razstave ali bral kvalitetna literarna dela. S tem pa bo tudi že precej bliže cilj, ki stoji pred nami vsemi: čimbolj približati umetnost delovnim ljudem!

A. K.

Varjenje z ultrazvokom

V laboratoriju ameriške družbe »Westinghouse« so začeli preizkušati nov način varjenja. Stične površine, ki jih je treba zvariti, izpostavijo delovanju ultrazvokov, ki s svojimi vibracijami povzročijo »premik« molekul kovin, tako da pride do njihovega medsebojnega spajanja — varjenja. Nova »ultrazvočna« metoda varjenja ima mnogo prednosti pred »klasičnim« načinom varjenja. Površine, ki jih varimo, ni potrebno predhodno očistiti in pripraviti na zvar, niso izpostavljene visoki temperaturi in električnemu toku. Nov način varjenja omogoča tudi varjenje dveh različnih kovin.

posebnimi prireditvami, ki so opremljene z zanimivim in poučnim komentarjem, privzgoji zanimanje in veselje do posameznih vej umetnosti. Na ta način je mogoče vzbuditi najprej zanimanje, nato pa tudi potrebo za tovrstnim izživljanjem, ki odpira vedno nove in nove zaklade človeškega duha.

Da bi se tudi na Jesenicah nudila zainteresiranim delovnim lju-

L. K.

Slap Boka v ozadju nas je privabil iz avtobusa in rezultat tega je ta čuden vprašaj

Žakasnela cepotaža z morja

Dež trka na okensko steklo. — Dež in tema, ura pa se bliža pol tretji po polnoči in čas odhoda na vlak je tu.

Naš dopust se je pričel v znamenju dežnikov, dežnih plašev in sličnih mokrih rekvizitov. Na postaji se ogledujemo, pozdravljamo in zaskrbljeno ugrabimo, kakšno vreme se obeta naši izmeni. Vendar pogumno vstopamo v Adria-ekspres in se udobno posedemo po kupejih. Ko se bližamo Matuljam ugotavljamo, da so nam dežniki in dežni plašči čisto odveč. Na Reki nas sprejme, mogočna potniška ladja »Vladimir Nazor«, ki nas odpelje točno po voznem redu. Morje in Reka se kopljeta v bogastvu sonca in toplote, Reka že ostaja za nami. — Samo enkrat bomo še pristali — v Zadru in potem v Biogradu na

ZAHVALA

Ob prežgodnji smrti naše ljubljene žene, mame, sestre, tete in stare mame

MARIJE LAVRINEC

se najtopleje zahvaljujemo primariju dr. Brandstetterju, dr. Tancarju, dr. Sajovicu, ter vsemu strožnemu osebju internege oddelka, ki so ji lajšali trpljenje in jo skušali ohraniti pri življenju.

Zahvalo smo dolžni dobrim sosedom, darovalcem vencev in cvetja, sorodnikom, moškemu pevskega zboru DPD »Svoboda« Javornik za ganljivo slovo, kakor tudi godbi za žalostinke. Posebej se zahvaljujemo dobri sosedu — mamji Kodričevi, ki je pokojnici vseskozi v času njene bolezni stala ob strani.

Iskreno se zahvaljujemo tudi vsem prijateljem in znancem za izrečeno sožalje ter vsem, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti v prerani grob.

Iskrena hvala!

Zalujoci: mož Jože, sinova Jože in Ludvik z družinama, hčerki Ivanka in Marica z družinama, sestri Angela in Francka z družinama.

moru. — Gledam na krovu in se čudim. Drug za drugim izginjajo naši jeseničani, a vračajo se kakor prerajeni in sproščeni. Ko jih malo bolje pogledam, šele opazim, da so odvrgli skoro vso toplo garderobo, ki nam je bila potrebna ob odhodu. Vožnja je dolga in končno — Biograd!

Staro mesto in v lepem borovem gozdičku platneno naselje naše Železarne. — Prijetno nas je presenetilo dejstvo, da so tudi šotori lahko kar udobni. Dobimo sveže perilo za postelje in izdatno večerjo. Tovarš upravnik nas seznani s tabornim dnevnim redom, tovarišica Kamila nam da nekaj navodil in zagotovi, da je za prvo pomoč preskrbljeno pri njej. — Utrujeni smo vsi plegli precej zgodaj, saj je bilo za nami 13 ur potovanja. Niti godba, ki se sliši iz »Ilirije« nam ne krati spanja.

Naslednje dni je vreme odlično. Vzdolž vse obale do slavnih Solin se na soncu pražijo bela telesa v želji, da bi kar najprej in kar najbolj počrnela. Tudi mi se vsake dan ogledujemo, kdo je bolj zagorel in ne nazadnje, kdo bolj opečen. Ti so primorani za nekaj časa opustiti plažo, pa si krajšajo čas s šahom, tarokom ali pa posedajo v senci.

Lep je bil izlet na Vransko jezero, pa tudi naslednji dan vožnja vzdolž obale, mimo lepe nove bolnišnice, na sosednji 30 kilometrov dolg otok Pašman, kjer je tudi mesto Pašman, ter starodavni Tkon s samostanom, ki ga upravlja en sam menih. Plaža je tudi tam idealna, 200 metrov sama miška in pesek, a voda komaj do pasu in daleč na morje si upajo tudi tisti, ki se sicer drže le bolj obale in plavajo tako, da z nogami še hodijo po dnu.

Ob večerih je Biogradski korso zelo razgiban. Od pristanišča do hotela »Ilirija« in še dalje proti Solinam se vrste sprehajalci, mlado in staro. »Tamo na rivi, čekat ču te draga...« V »Iliriji« na vrtu pa pleše mladina tja do poznega večera.

Lepa in sončna jutra nam niso dala spati. Sadije so ponujali okoliški kmetje na vsakem koraku in smo si ga res lahko privoščili po

Mezdni oddelek na Mangrtu

Ura je bila 6 in 15 minut. Jesenice so se, zavite v industrijsko meglo, izgubljale v daljavi, mi pa smo se vozili v oblačno septembrsko jutro. Martuljska skupina je, sramežljivo zavita v meglo, skrivala svojo deviško lepoto pred našimi radovednimi pogledi. Kranjska gora; še zadnji izletnik je vstopil in že smo se vozili po lepi cesti ob hudourniški strugi Pišnice v naročje Prisojnika in Mojstrovke. TAM v izvedbi Deutz je podjetno požiral kilometre in se v elegantnih zavojih dvigal proti cilju. Kratak postanek za ogled ruske kapelice, zgrajene v spomin vojnim ujetnikom, ki so lačni in bosi v območju snežnih viharjev in lavin utirali pot avstrijski artileriji v kraljestvo Julijcev med drugo svetovno vojno.

Nadaljevali smo vožnjo, ki je bila prijetna kljub slabemu razgledu na okoliške dvatisočake. Vršič. Po kratkem postanku smo se spustili v lepih zavojih v romantično dolino Trente. Nekaj posnetkov pri Kugyjevem spomeniku in že smo hiteli proti izviru Soče. Trud ni bil zaman. Kljub nizkemu stanju vode nas je navdušila smaragdno zelena barva v skalo zajete deviške Soče. Ob cesti so zbudili našo pozornost veliki tovornjaki, ki so vozili bukova drva. Kam? Oznaka na avtomobilu, ki je imel v kabini sliko sv. Antona, nam je povedala, da v bližnji Italijo. Eden izmed njih je na zaprašenem blatniku popeljal s seboj Jesenice.

Romantična dolina Trente je opravičila svoj sloves; vožnja po njej je bila čudovita. Kratko odmerjen čas nam ni dopuščal, da

bi si ogledali alpinetum Julijana in planinski muzej, pred seboj smo imeli še Mangrt. Na razpotju smo po lepi asfaltirani cesti krenili pod boviškim Matterhornom v dolino Koritnice. Na levi strani ceste se je izgubljalo v zelenju pokopališče v soški fronti padlih vojakov. Pot nas je vodila dalje do sive skalnate gmote, ki je zapirala ozko sotesko. Trdnjava Kluže je dokumentirala izletniku akt preteklosti. Zgrajena je bila že leta 1600. Železni klini, vdelani v navpično steno, pa poudarjajo važnost te strateške točke.

V Logu pod Mangrtom, ki je največje naselje v tej lepi govski dolini, smo za kratak čas ustavili,

mrak, pred nami pa na žalost še 12 km lepe prevozne ceste brez avtobusa. Toda Janez je vedel, kaj nas tare, zato je privlekel na dan svoje orglice in vrezal nekaj koračnic, ki so dvignile moralo in privabile na dan pesem, ki je odjeknila med skalovjem. Pet temnih in dolgih predorov, neznano število serpentin smo prekorčili v poldrugi uri.

Ogromni umirajoči lev pred spomenikom je spričo teme in utrujenosti izgubil na svoji lepoti. Spuščali smo se v dolino lačni in utrujeni. Dobra večerja, žal nekoliko pozna, nas je okrepčala. Zdrav počitek v seniku pa je pregnal utrujenost.

PISMO UREDNIŠTVU

Najlepše se zahvaljujem sindikalnemu pododboru Zaščitne službe, ki mi je omogočil brezplačni letni oddih v Bohinju, ker ristiilo mojemu zdravju. Sicer pa je tudi tu v Bohinju, posebno biva je ob morju, kamor so me prvotno hoteli poslati, ne bi ko ob jezeru, res prijetno, prav primerno za počitek in pomirjenje živcev. Za veliko uslugo zasluži sindikalni pododbor vse priznanje.

Obenem se zahvaljujem članom našega kolektiva HTZ za vso pozornost, ki mi jo izkazuje v času moje bolezni, kakor tudi za nakazano denarno pomoč.

Vsem prisrčna hvala in lep pozdrav iz Bohinja.

Marija Ferjan, bolničarka

da se domenimo za prenočišče in večerjo. Nato nas je pot vodila naprej po strmi alpski cesti proti Predilu. Strmec — vas brez moži. Naselje žalosti in krutih spominov na drugo svetovno vojno, ki je zahtevala strahovit kroni davek, pa prevelik za romantično vasico pod Mangrtom.

Na razpotju nam je voznik odpovedal pokorščino, ne oziraje se na 12 km dolgo alpsko cesto, ki se vzpenja 2000 m visoko. Ura je bila dvanajst, mi pa smo morali z najnujnejšo prtljago vzeti pot pod noge, saj je Mangrt le tretji najvišji vrh v naših alpah. Steza nam je prikrajšala nekaj kilometrov ceste, vendar pa smo se ji zaradi goste megle proti vrhu odpovedali in krenili skozi tunel po lepi alpski cesti, po kateri bi lahko manevrirali precej večji avtobus, kot je naš. V majhni a lični koči na Sedlu smo si privoščili kratak počitek in okrepčilo, nato pa smo krenili v neznani gorski svet, zaviti v gosto meglo.

Nedelja. Prebudilo nas je brumenje avtomobilskih motorjev, usmerjenih na Mangrt. Sonce je zlatilo vrh Rombona, na katerega sta zrla nema kamenita vojaka na pokopališču padlih med prvo svetovno vojno. Pogled na železne križe je pričal, da žrtev za Rombon ni bilo malo. Naše zanimanje je pritegnil tudi rov, po katerem se vozijo naši delavci v rajbelski rudnik dvakrat dnevno, na delo in nazaj. Šestnajst rudarjev je še v Logu, ki služijo kruh onstran meje.

Zapuščali smo to tiho vasico, navdušeni nad lepoto in romantično njeno okolico. Pot pred nami je bila še dolga. Lično turistično mestoce Bovec se je kopalo v soncu. Ponosni Kanin se je belil v soncu, divji in romantičen. Slap Boka je pritegnil naše zanimanje in nas zvalil iz avtomobila. Vožnja po lepi, gladki asfaltirani cesti pa je nudila pravi užitek. V Kobaridu smo si ogledali elegantno silhueto Goriškega Slavčka na glavnem trgu tega mičnega mesta, ki ga, po številnih avtobusih sodeč, obiskuje mnogo turistov. Tolminu smo se izognili in mimo modernih Soških elektrarn nadaljevali pot proti sončni Vipavski dolini. Zakajena, v dim zavita dolina nas je opozorila na tovarno cementa v Anžovem. Impozanten solkanski viadukt pa nas je opomnil, da se bomo morali ločiti od bistrice Soče, ki na svoji poti skozi Furlanijo tukaj zapušča Jugoslavijo. Mi pa smo se mimo Nove Gorice, ki jo obdajajo slikoviti nasadi in vinogradi, vozili proti vinorodni Vipavi. Za nami so ostali kraji Šempas, Ajdovščina in Vipava, kjer so nam postregli s kosilom, potem pa smo se pod ponosnim Nanosom vozili dalje proti Postojni. Kdo si ne bi ogledal te čudovite jame, ki nas je kljub hladnemu sprejemu navdušila, čeprav jih ni bilo mnogo, ki so jo prvič občudovali. Lepi dan se je nagibal večeru, ko smo zapuščali Ljubljano. Na slikovitem Sorškem polju smo odkrili rojstni kraj enega največjih sodobnih planincev. Zarometi so rezali temo, ko smo se bližali kraju, kjer se je očka poslovil od hčerke in tudi Romeo se je moral sprijazniti z dejstvom, da smo že na Jesenicah. Razšli smo se z najlepšimi vtisi na prijeten izlet, kakršnih si še želimo.

Tovariši, Trenta in Mangrt vas vabita v svojo nekonano kraljestvo, polno divje romantike in neminljive lepote.

Šestnajstčlanska mešana odprava pisarniških turistov je prispela na vrh Mangrta

solate in celo krompir bogato potresale s kumino. Vendar naj na tem mestu, ko že omenjam prehrano, izrečem vso pohvalo njihovi požrtvovalni oskrbi, saj je bila hrana odlično pripravljena, obilna in tudi dovolj izdatna še za bolj razvajene in zahtevne želodce, kakor so naši proletarski. Seveda gre tu za slabo tudi upravniku in ekonomu, edino, kar bi si še želeli, je bilo to, da bi bilo na razpolago več športnih rekvizitov.

Deveti dan našega letovanja pa nam je sonce odpovedalo. Prijetno škrobovanje dežja nas je ta večer že zgodaj uspavalo, a spati nam ni dala burja, ki je zavijala v

(Nadaljevanje na 8. str.)

Šestnajstčlanska mešana odprava pisarniških turistov je prispela po dokaj zračni, v steno vsekani poti na vrh Mangrta, kar dokumentira posnetek, narejen v megli. Mrz, ki je silil v kosti, nas je kmalu spravil z vršaca, ki nam žal ni nudil tistega, kar smo pričakovali. Gosta megla in slaba markacija sta pripomogli do tega, da smo se še enkrat povzpeli na vrh in s tem potrdili svojo planinsko kondicijo. Sestop v meglo nam je popolnoma uspel, seveda s pomočjo Ladota, ki je bil prvi v navezi. Janez ni zastoj planinec in se je zavedal nevarnosti, ki je pretila, zavita v meglo. Marsikomu bi izhlapel pogum, če bi videl pod seboj idilo Mangrta. Ko smo prispeli v koč, je bil že

Š . P . O . R . T .

S treninga v Kranjski gori

Prav je, da tudi o delu jeseniških odbojkarjev napišemo nekaj vrstic. Odbojarski klub združuje v svojih vrstah preko 50 fantov in deklet. V zadnjem času je vodstvo kluba izdelalo perspektivni program za vzgojo mladih igralcev in igralke, ki bodo lahko sčasoma zamenjali svoje starejše tovariše. Res, da je odbojka po svoji tradiciji na Jesenicah še zelo mlada ter so zaradi tega bile vseskozi težave s strokovnim kadrom in pomanjkanjem delovnih sodelavcev, vendar pa s svojimi uspehi in nenehnim napredkom vzbujajo ta panoga čedalje večje zanimanje pri ljubiteljih športa. Zaradi tega vsi odbojkarji skrbijo, da se za prvenstvena tekmovanja in razne turnirje temeljito pripravijo.

Preko poletja smo vsi igralci redno trenirali na domačem igrišču, poleg tega pa je bilo še nebroj raznih tekmovanj v okviru 90-letnice Železarne in občinskega praznika. Lahko rečemo, da je bilo v tem času največ prireditev, odkar klub obstoja. Da pa bi bili kar

najbolje pripravljeni za predstoječa tekmovanja v slovenski ligi, je vodstvo kluba organiziralo skupni trening ločeno za moške in ženske ekipe. V ta namen smo izbrali Kranjsko goro, kjer so zaradi ugodnih klimatskih razmer mogoči intenzivni treningi. K temu je vodstvo kluba vodilo tudi želja, da se igralci med seboj čim bolj spoznajo in v kolektivnem življenju pripravijo za nadaljnje vestno in načrtno delo. Del sredstev za pokritje stroškov smo udeleženci nosili sami, ostali del pa bo klub kril iz svojih dohodkov.

Pod vodstvom predsednika kluba tov. Srečka Strajnjarja in trenerja ženske ekipe prof. Rafka Šoberla smo v Kranjsko goro odpotovali najprej dekleta. Nastanili smo se v Domu Janeza Porente, ki ima v svoji neposredni okolici vsa potrebna igrišča in ostale terene za nemoten potek treningov. Takoj po prihodu je vodstvo izdelalo dnevni red, po katerem se je ves čas odvijalo delo. Žal je splošno slabo

vreme delalo oviralo treninge, kar pa je bilo nadomeščeno s predavanji o pravilih igre itd. Po dnevnem redu je bilo vsak dan 5 ur obveznega treninga, v okviru katerega je bil tudi teoretičen del. Vse udeležence smo z veliko voljo in disciplino prenašale vse vaje, ki so bile včasih precej naporne. Tudi v dežju je bilo nekaj ur treninga, kar pa ni imelo nobenih posledic za naše zdravje. Med nami so bile v večini igralke, ki šele eno leto igrajo odbojko. Povprečna starost udeležencev je bila 17 let. Napačno pa bi bilo pričakovati kakih posebnih uspehov takoj po skupnem treningu, kajti le daljše in načrtno delo ima za posledice tudi določene športne uspehe. Vse udeležence so bile seznanjene z osnovami odbojke, poleg tega pa se je gledalo tudi na splošni del telesne vzgoje.

V Domu Janeza Porente smo se udeležence spoznale z državnimi atletskimi reprezentanti Franjem Miheličem, Stojanovičem in Škrinjarjem, ki so bili na treningu v Kranjski gori. Pripravljali so se na atletske dvoboje Jugoslavija - Francija ter na bližnje Balkanske igre, v Bukarešti.

Žal, le prehitro je minilo 7 dni in že je prišel dan odhoda. Pri srčno slovo od vseh gostov v domu in že smo odhitele na vlak z veliko željo, da bi se skupni trening ponovil tudi prihodnje leto.

Jeseniske odbojkašice na treningu v Kranjski gori, v središču je naš atlet, reprezentant Mihelič, s Stojanovičem in Škrinjarjem ob strani

Naslednji dan je bilo v domu spet polno mladih in veselih ljudi, tokrat fantov, ki so z istim namenom prišli za 7 dni v Kranjsko goro.

Ob koncu je prav, da čitatelje seznanimo tudi s trenutnim stanjem posameznih ekip v slovenski ligi. Moška ekipa tekmuje v zapadnem delu prve republiške lige, kjer poleg Jesenic nastopajo še: SD Poštar, SSD »ELEKTRA« in AOK Olimpija iz Zirovnice in Kropce. Med vsemi udeleženci so Jeseničani na prvem mestu. V jeseni bo na Jesenicah kvalifikacijski turnir, na katerem bosta sodelovala prvo in drugo plasirana iz zapadne ter prvi in drugi iz vzhodne

skupine. Turnir bo odločil o prvaku Slovenije, prvo in drugo plasirani moštvi pa bosta imeli pravico sodelovati tudi na kvalifikacijah za vstop v zvezno odbojarsko ligo. Ženska ekipa je trenutno na petem mestu v slovenski ligi, kar je zadovoljivo glede na to, da v tej ligi nastopata dve ekipi iz zvezne lige.

Vsi odbojkarji želijo, da ljubitelji te športne panoge v bodoče še tako vzpodbudno spremljajo vsa njihova tekmovanja ter obljubljajo tudi v bodoče stremeti za čim boljše športne uspehe, poleg tega pa bodo gledali, da svoje vrste pomnožijo z novimi člani in članicami. Z. J.

Žakasnela cepotaža z macja

(Nadaljevanj iz 7. str.) krošnjah borovcev kakor trop sestradanih volkov, iz »Ilirije« pa ji je še dolgo pritrjeval glasni »tam-tam« tamkajšnjega jazza.

Burja, ki nam je zapela to noč, niti zjutraj ni ponehala, shladila je ozračje pa tudi morje. Hladila pa je sproti tudi glavo tistim, ki so hodili od podruma do podruma pokušat dingač, opolo, prošek in kar je še bilo mokrega v tistih sodovih.

Vendar je veter že naslednji dan spet pomedel oblake in nebo je bilo kakor umito zrcalo. Za kopanje je bilo prehladno in šele sedaj smo si utegnili ogledati okoličico Biograda. Čudila sem se, ko sem videla, da sade zelje. Domačini so nam povedali, da bo to zelje do Božica naredilo prav lepe glavice. Sadili so tudi krompir, ki ga bodo kopali čez dobre tri mesece, takrat, ko se bomo mi do ušes zavijali v zimske plašče. Občudovali smo tudi lep spomenik padlim borcem NOV, ki stoji sredi mesta v lepo urejenem parku. Iz napisov smo izvedeli, da je bil za časa okupacije žrtve fašizma vsak tretji Biogradčan. — Zanimivo je tudi spomenik, ki stoji na trgu ob obali, kjer je bil krogan in ustoličen prvi hrvaški kralj Tomislav.

Zadnji dan! Marsikaj bi še radi obhodili, a čas beži. — Polnimo kovčke in se hvaležno poslavljamo od vsega osebja. Potniška ladja »Ivan Cankar« že pristaja. S krova se še poslednjič ozremo proti taboru in Solinam. Morje je lahno nakodrano, od zapada se oblači in ne obeta nič dobrega. Nad nami se v elegantnih poletih spreletavajo črni kormorani. — Biograd se hitro odmika, zremo nanj, dokler se ne izgubi iz vida, v srcu pa nam ostaja tiha želja: »Nasvidenje v eni prihodnjih sezon!«

Milana Ivanović

Bolniški dopusti doma

Že nekajkrat smo v našem časopisu »Železar« objavili nekaj primerov izkoriščanja bolniškega dopusta doma, ki jih je izsledil kontrolor socialnega zavarovanja. Še vedno se najdejo ljudje, ki ta dopust izrabljajo za razna opravila, izlete in priložnostna domača dela, namesto za zdravljenje, počitek ter čim boljše okrevanje. Tako lahko nanizamo zopet dva taka primera:

Tov. Janez Pintar iz Lepene pri Boh. Bistrici, zaposlen v gradbenem oddelku, je izprosil v Obratni ambulanti bolniški dopust zaradi bolezni žene. Dobil ga je od 16. do 23. septembra, seveda zato, da bi negoval bolno ženo. Imel pa je pri tem povsem drugačne namene, kar se je izkazalo, ko ga je naš kontrolor obiskal. Doma ni bilo niti njega, niti žene — ki je bila tako bolna, da je moral prositi za bolniški dopust — oba je namreč našel na polju pri izkopavanju krompirja.

Vsekakor zanimiv primer in ne smemo se čuditi, če se je temu primerno tudi ukrepalo.

Tudi Franc Jakelj iz Mojstrane, zaposlen v martinarni, je zbolel 21. septembra 1959 za tri dni. Po navodilu zdravnika bi moral ležati doma. Ko pa ga je naslednji dan obiskal kontrolor, ga ni našel doma, ker je odšel na Belco po konja zaradi dovoza drv.

ZA SVEH V RAZVEDRILU

POZDRAVLJENI NERGAČI!

Danes bi Vam moral opisati objavljen temo o nabavi apna za beljenje konstrukcijske pisarne, ker so me pa obvestili, da mi za enkrat ni treba hoditi štrihati, ker je ravno sončni mrk, sem si mislil: pa me bom štrihal, temveč rajši napisal kaj o sončnem mrku.

Ker v železarni ni bilo observatorija, so si delavci pomagali na sledeči novatorski način: iz oken so pobrali šipe, jih okadili z dimom in nato opazovali sončni mrk. Zelo sem radoveden, če so vrnili šipe nazaj v okenske okvirje. Pospravljavke so mi rekle, da bi bilo prav, če bi vse šipe bile zunaj, bi bilo vsaj manj dela pri čiščenju. »Tisto je že res,« sem jim odgovoril, »toda kaj bo pa pozimi, ko Vam bodo od durhuga mrknile roke?«

Pred parno centralo sem tudi jaz pošpegal malo v zrak. Vprašal me je nekdo iz centrale, če kaj vidim, ko nimam nobenega stekla pred očmi. »O, zelo dobro!«, sem mu odgovoril, »saj na dimniku gori kar pet žarometov za boljše osvetlitev sonca.« »Kaj bo, ko se bo tok podražil?« sem ga vprašal. »Nič ne bo budega, takrat bodo žarometi goreli ponoči, ker bo tok cenejši« mi je z nasmehom odgovoril in izginil za parni kotel.

Delavci pri glavni pisarni pa so že dalj časa gledali v zrak pa ne zaradi mrka, ampak zaradi novo zgrajenega žerjava, ki je zaradi prevelikega vzdigovanja dobil pruh in zmrznil. Sicer nosi na prsih tablo z napisom »Metalna 5 ton« manjka mu še dodatni napis »Zaželen je gibljivost.«

Iz srca sem se nasmejal delavcu pri pražilni peči. Tudi on je skoopal šipo iz okna, ker pa je bila tako rudeče pralna, ni skoznjo videl ne sonca in ne mrka, ampak le motivacijo, kot bi gledal — Rdeče morje.

Ker sem že kar črno videl pred očmi zaradi stalnega buljenja v sonce, sem za spremembo šel iz železarne. Na cesti sem slučajno srečal znanca, ki se je vračal s kufri in družino iz Crikvenice. Prosil me je naj vzamem dopisnico iz njegovega žepa in jo oddam v kastelc, da jo bodo na sindikatu čimprej dobili. Firbec me je premagal, da sem pogledal kaj je napisano na tej dopisnici in pisalo je: »Zahvaljujem se vsem tistim organizatorjem, ki so predzadnji etapi v Crikvenici namesto plačanega rezerviranega avtobusa, poslali le brzojavko s pojasnilom, da avtobusa ne bo. Kdo je toliko korajžen, da nam bo pojasnil to napako? Pri tej novici mi je postalo slabo. Čutil sem, da padam v neznanje. Zvenket stekla me je prebudil iz omedlevice. Začuden sem ugotovil, da ležim na vozu med steklenicami, ki so bile nedeljski bojni plen v glavni pisarni. Po kratki vožnji s plenom sem se znašel na veliki tehnični v Hrenovici. Ko sem tovor stehal, sem si ogledal tehnično publiko. Tehničar je izjavil, da je z njo zelo zadovoljen in pa s hišico, v kateri stanuje. Kljub majhnemu okencu je zaradi razpoka in špranj še kar svetla in zračna. Glede strehe je rekel, da si ne dela problemov, ker ima za deževno vreme pripravljeno v omari veliko marello. Za čistočo v baraki pa skrbijo honorarno najete plemenske podgane iz Hrenovice. Upam in mislim, da bo ta vagarski hotel zdržal do mojega penziona. Če bi me pa predčasno zasul, naj bo to v opomin in svarilo, da je treba tudi tehničarjem posvetiti večjo pozornost. Tako je še rekel, škilasto pogledal in mi pred nosom zaprl vrata.

Upam, da ste tudi to rajžo zvedeli dosti novic, zato naj končam in obenem še odgovorim delavcu iz hladne valjarne na sledeče vprašanje:

Vprašujete me, kaj bi jaz storil, če bi me delovodja z nekulturnim upitjem in kričanjem obkladal dan za dnem?

Čisto enostavno. Opozoril bi ga, da je bivša »Šilarjeva in Bonenova metoda starela« in da je za dvig storilnosti in odnosa do delavcev primernejša novejša metoda PIV, ki se je že obnesla.

Lepo pozdravljeni od

Spice Nergača

V času inšpekcij

Finančni kontrolor: »Tovariš Nered, mislim, da ste nesposobni za to delo, ker vidim same napake v napakah.«

Tovariš Nered: »Veste tovariš kontrolor, ker mi šef stalno pripoveduje, da se učimo na napakah, sem sposobnost opustil in se vrgel na napake!«

Na tržišču

Tržni inšpektor: »Zakaj ne prodajate krompirja po 14 din?«

Kmet: »Za kva pa?, če ga jeseniškim gospodinjam lahko prodam po 17 dinarjev.«

NOVICE IZ ČRNE METALURGIJE

Na Poljskem nameravajo znatno povečati izdelavo proizvodov črne metalurgije. Prodnukcija surovega železa bo po planu za leto 1956 porastla na 8,6 milijona ton in surovega jekla na 6,8 milijona ton.

V Bolgariji je zabeležen znaten napredek črne metalurgije. Iz podatkov za leto 1958 je razvidno, da so proizvedli 190 tisoč ton surovega železa, medtem ko so ga v l. 1953 proizvedli le 18.000 ton. Po načrtih bi nastla proizvodnja surovega jekla na 400.000 ton, kar je vsekakor korak naprej v industrializaciji bolgarske države.

IZDAJA: ŽELEZARNA JESENICE — ODGOVORNI UREDNIK: STANE TUŠAR — URED: ODBOR: Pavel ing. Sešek, Andrej Dolinar, Ivan Vovk, Tone Pintar, Franc Hrastar, Stefan Nemec, Ludvik Kejžar, Miljan Budja, Miro Noč, Dušan Stare, Edo Zagar, Zdravko Črv, Zdravko Pogačnik in Ljilje Likovič — NA-SLOV: Uredništvo štirinajst dnevnika ŽELEZAR — Železarna Jesenice, telefon 271. — TISK: GORENJSKI TISK V KRANJU